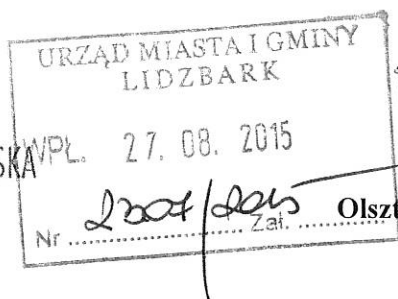

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn
tel. 89 537 21 00
faks 89 527 04 23
www.olsztyn.rdos.gov.pl

Olsztyn, 25 sierpnia 2015 r.

WOOS.411.90.2015.MT

Burmistrz Lidzbarka

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.), w związku z pismem z 20 sierpnia 2015 r., znak: PGKS 271.2.96.2.2015 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 21.08.2015 r.)

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w **prognozie** oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu:

„Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Lidzbark na lata 2015-2022”

zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Stosownie do brzmienia art. 46 pkt 1 powyższej ustawy, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz **strategii rozwoju**. Zatem, ustawodawca założył, co do zasady konieczność przeprowadzenia procedury oceny strategicznej, w odniesieniu do wymienionych dokumentów.

Realizacja przyjętych w projekcie dokumentu celów strategicznych, będzie się wiązała z wykonywaniem określonych zadań inwestycyjnych, w sposób uwzględniający zrównoważony rozwój oraz wymagania ochrony środowiska. W projekcie Strategii określa się i przyjmuje cele strategiczne, z których każdy realizowany jest z reguły poprzez przyporządkowane mu **cele operacyjne**. W ramach przyjętych celów będą realizowane konkretne **działania/zadania**.

Zazwyczaj w Strategii proponowane jest podejście dwukierunkowe, polegające na usuwaniu barier i słabości gospodarki gminy/miasta oraz wykorzystaniu jej mocnych stron, przy czym wyznacza się obszary, na których powinny zostać skoncentrowane cele, działania i zadania, ukierunkowane na politykę rozwoju oraz przeciwdziałanie marginalizacji, poprzez wskazanie obszarów interwencji.

Podstawowym elementem oceny strategicznej jest prognoza oddziaływania na środowisko.

Prognoza do projektu Strategii, powinna przede wszystkim:

- dokonać oceny potencjalnych i rzeczywistych skutków dla środowiska w wyniku wdrażania zapisów Strategii, uwzględniając:
 - rodzaje oddziaływań i ich wpływ na środowisko, charakterystykę typów i źródeł oddziaływań,
 - przewidywane zmiany w przypadku realizacji działań przewidzianych w Strategii,
 - przewidywane zmiany w przypadku odstąpienia od realizacji Strategii,
- przedstawić wpływ realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska
- **sformułować rekomendacje i wnioski, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu końcowej wersji Strategii.**
- dokonać oceny, czy Strategia jest zgodna z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- dokonać oceny pozytywnych i negatywnych skutków dla środowiska,
- przedstawić kryteria oceny oddziaływania i rodzaj oddziaływania.

Opracowując Strategię należy wziąć pod uwagę następujące uwarunkowania:

- szczególne cechy obszaru objętego oddziaływaniem w wyniku realizacji Strategii, na które składają się następujące czynniki:
 - **położenie gminy względem obszarów chronionych** (uwzględnić wszystkie formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo);
 - **zakres i charakter działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii rozwoju**
 - rodzaj i skalę planowanych przedsięwzięć,

- wpływ proponowanych w dokumencie celów oraz przedsięwzięć inwestycyjnych (projektów) planowanych do realizacji na środowisko, w tym na obszary chronione, obiekty historyczne i zabytkowe, zdrowie ludzi
- potencjalną możliwość wystąpienia konfliktów społecznych w związku z prowadzonymi inwestycjami na płaszczyźnie funkcjonalno-przestrzennej i ekologicznej.

Prognoza powinna:

1. Zawierać

a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;

W punkcie tym prognoza powinna określić cele strategiczne oraz cele operacyjne, kierunki działań oraz konkretne zadania realizacyjne wraz z ich opisem;

- uwzględnić i dokonać odniesienia do:

- **wszystkich dokumentów opracowanych na potrzeby gminy/miasta, mających charakter dokumentów strategicznych uwzględniających sferę przestrzenną, ekonomiczną i społeczną,**
- **wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska, opracowanych na poziomie**

lokalnym, w tym zwłaszcza do:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy/miasta, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Programu Ochrony Środowiska,
- Programu usuwania azbestu,
- Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, opracowywanych obowiązkowo przez gminy na podstawie art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- Planu gospodarki niskoemisyjnej (jeżeli został opracowany),
- Gminnego programu opieki nad zabytkami (jeżeli został opracowany)
- Lokalnego programu rewitalizacji (jeżeli został opracowany),
- innych dokumentów, opracowanych i przyjętych (lub będących w trakcie opracowywania) przez gminę.

regionalnym, w tym zwłaszcza do:

- Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025,
- Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury, 2014-2020,
- Planu Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego w aspekcie przynależności do regionu, zagospodarowania odpadów wytworzonych w trakcie realizacji zadań, z uwzględnieniem planu inwestycyjnego (aktualnie trwają prace nad jego aktualizacją),
- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego (aktualnie trwają prace nad jego aktualizacją),
- Programu Ekoenergetycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Wojewódzkiego Programu Zwiększania Lesistości na lata 2001-2010,
- Programu Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszzonego PM10 oraz Planu działań krótkoterminowych dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 (projekt dokumentu),
- Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami L_{DWN} i L_{N} ,
- Programów transportowych (o ile dotyczą i zostały opracowane),
- projektu Programu rewitalizacji sieci miast *Cittaslow* województwa warmińsko-mazurskiego (o ile gmina przystąpiła lub zamierza przystąpić),
- Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (o ile dotyczą i zostały opracowane)
- rozporządzeń w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego (o ile dotyczą i zostały opracowane),
- Projektów planów ochrony oraz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (o ile dotyczą i zostały opracowane),

Krajowym i unijnym, w tym zwłaszcza do:

- Strategii Europa 2020,
- Strategii Rozwoju Kraju 2020 (w tym Planu działań służących realizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020),
- Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności” - dokument rządu RP o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym, powstały na bazie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (dokument przyjęty Uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności),
- dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych (niezbędne do sprawnego korzystania z funduszy unijnych w nowej perspektywie budżetowej 2014-20),
- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki (koordynator - Ministerstwo Gospodarki),
- Strategia rozwoju kapitału ludzkiego (koordynator - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej),
- Strategia rozwoju transportu (koordynator - Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju),
- Strategia Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko (koordynator - Ministerstwo Gospodarki),
- Strategia Sprawne państwo (koordynator - Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji),
- Strategia rozwoju kapitału społecznego ((koordynator - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego – Regiony Miasta Obszary wiejskie (koordynator - Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju),
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa (koordynator - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi),
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP (koordynator - Ministerstwo Obrony Narodowej),
- Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030),
- Polityki Ekologicznej Państwa,
- Krajowego Planu Gospodarki Odpadami,
- Krajowego planu działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych,
- Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami,
- Projektu Polityki Wodnej Państwa do 2030 r.,
- Strategii ochrony powietrza UE i wynikającej z niej Dyrektywy CAFE,
- Polityki klimatycznej Polski,
- Polityki Energetycznej Polski do 2030 r.,
- Krajowego planu działań, dotyczącego efektywności energetycznej,
- Polityki Leśnej Państwa (Krajowy Program Zwiększania Lesistości),
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (w skrócie SPA 2020),
- Krajowej Strategii Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z programem działań,
- Strategii ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z planem działań,
- Wytucznych Komisji Europejskiej do uwzględnienia adaptacji do zmian klimatu oraz ochrony różnorodności biologicznej,
- Białej Księgi: Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania (2009).

Powiązania z ww. dokumentami powinny dotyczyć zwłaszcza **spójności** celów, kierunków działań, priorytetów ekologicznych ustanowionych w tych dokumentach, wskazanych sposobów ich realizacji oraz uwzględnienia podstawowych założeń zawartych w tych dokumentach przy sporządzaniu niniejszej prognozy,

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

(np. metoda oceny realizacji celów oparta na analizie zgodności treści ocenianego dokumentu z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych i krajowych dokumentach oraz przepisach),

c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania - monitoring realizacji,

- w opracowywanej prognozie należy uwzględnić częstotliwość działań monitoringowych oraz zestawienie wskaźników oddziaływania,

d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. Prognoza powinna również określać, analizować i oceniać:

a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;

- w punkcie tym należy, między innymi uwzględnić wielkość zasobów i walory środowiska przyrodniczego (zasoby wodne, zasoby biologiczne oraz zasoby krajobrazowe w ujęciu wizualno-estetycznym, zasoby geologiczne i glebowe), wszystkie elementy środowiska, tj. wody podziemne,

- wody powierzchniowe, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, odpady, promieniowanie elektromagnetyczne, środowisko przyrodnicze, glebę, krajobraz, kopaliny, rzeźbę terenu, zabytki,
- zidentyfikować **główne problemy ochrony środowiska** na terenie gminy/miasta, np: niedostateczna infrastruktura kanalizacyjna na terenach wiejskich/miejskich, gazowa i drogowa, okołodrogowa, dzikie wysypiska śmieci, magazynowanie odpadów w miejscach nieprzeznaczonych,
 - **przedstawić skutki dla środowiska w przypadku nie podjęcia działań - zaniechanie realizacji strategii,**
- b) **stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,**
- c) **istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,**
- w tym punkcie należy uwzględnić występujące na terenie gminy/miasta lub będące w zasięgu oddziaływania wszystkie formy ochrony przyrody: Parki Krajobrazowe, Obszary Chronionego Krajobrazu, Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe, rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, Obszary Natura 2000; pozostałe formy ochrony przyrody (stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody), - strona BIP RDOŚ w Olsztynie (ścieżka dostępu- <http://olsztyn.rdos.gov.pl/> - jeśli dane formy nie występują należy to wyraźnie zaznaczyć w prognozie,
- d) **cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;**
- w tym punkcie należy, między innymi:
 - uwzględnić przyjęte kierunki działań i cele w ochronie środowiska (odnieć się np. do dyrektyw unijnych) zwłaszcza do zgodności celów, kierunków działań i priorytetów ekologicznych określonych w tych dokumentach,
 - określić cele w ochronie środowiska, uwzględniające:
 - poprawę jakości środowiska,
 - bezpieczeństwo ekologiczne,
 - **zmiany klimatu** oraz ochronę klimatu, **ochronę krajobrazu,**
 - ochronę różnorodności biologicznej, ochronę dziedzictwa przyrodniczego,
 - racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
 - wzmocnienie systemów zarządzania środowiskiem, upowszechnianie systemów zarządzania, edukację ekologiczną,
 - uwzględnić przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. Prognoza powinna przedstawiać:

- a) **rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;**
- w tym punkcie należy między innymi zwrócić uwagę na wybór rozwiązań i technologii spełniających kryteria najlepszych dostępnych technik oraz spełniających standardy emisyjne służące łagodzeniu wpływowi inwestycji na środowisko (uwzględnić etap budowy, eksploatacji, fazę poeksploatacyjną),
 - uwzględnić właściwie dobrany monitoring skutków realizacji programu Strategii.
- b) Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – prognoza powinna przedstawić **rozwiązania alternatywne** do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z **uzasadnieniem ich wyboru** oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Reasumując powyższe, przedmiotowa prognoza powinna stanowić:

- ocenę projektu Strategii rozwoju z punktu widzenia ochrony środowiska jako całości (ocenie należy zatem poddać wszystkie elementy środowiska, na które ustalenia tej Strategii mogą wywierać wpływ przekształcający),
- ocenę racjonalności i efektywności wykorzystania środowiska naturalnego w trakcie realizacji Strategii respektując zasady zrównoważonego rozwoju,
- powinna zawierać analizę zagrożeń oraz skutków, które dla środowiska mogą stanowić zaprojektowane do zrealizowania w Strategii rozwoju zadania,
- propozycje rozwiązań, które mogą przyczynić się do zmniejszenia, ograniczenia lub eliminacji tych zagrożeń,
- prognoza powinna ustalić na ile realizacja zadań zawartych w Strategii pozwoli na zachowanie istniejących wartości środowiska, wzbogaci lub odtworzy obniżone wartości środowiska oraz w jakim stopniu będą potęgować zagrożenia już istniejące.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Agata Wróźdierz
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko

Otrzymują: (za dowodem doręczenia)

1. Burmistrz Lidzbarka, 13-230 Lidzbark, ul. Sądowa 21, 13-230 Lidzbark
2. A/a

